

Милча Мадих

Милорад Радојчић: ДР МИЛОШ МИША ПАНТИЋ ЛЕКАР И РЕВОЛУЦИОНАР, Књижевна заједница; Матична библиотека „Љубомир Ненадовић“, 2016. Ваљево, 244 стр.

Књига о др Милошу Миши Пантићу, лекару, хуманисти, патриоти, револуционару и борцу против фашизма и окупатора, настала је стрпљивим вишегодишњим изучавањем расположиве архивске грађе, објављене литературе и записаних или усмених сећања, блиских рођака и познавалаца живота и дела личности којој је посвећена. Аутор је већ у уводном тексту изложио мотиве који су га руководили да се посвети истраживању релевантних података који би осветлили лик и дело човека који је оставио неизбрисив траг у својој хуманој мисији народног лекара али и просветитеља спремног на личну жртву, за бољу слободнију и човечнију будућност. Поред настојања да свестрано осветли све значајне чињенице о животу и раду, једног од најистакнутијих предратних комуниста, организатора устанка, аутор је посебну пажњу посветио разјашњавању околности под којима је, приликом преласка бораца преко реке Лим, у фебруару 1942. изгубио живот. Наводећи све објављене и јавности доступне верзије, које коректно излаже, аутор се потрудио да прибави сећања савременика, учесника тих догађаја али и других посредних казивања, све у циљу

приближавања истини о трагичном страдању Милоша Мише Пантића.

Аутор је у књизи посветио дужну пажњу и вредновању његовог револуционарног и ослободилачког доприноса, нарочито од стране званичне послератне политике, истичући све дилеме у вези изостанка проглашења за народног хероја. Аутор је такође изложио колико је живо сећање на лик и дело овог великана и како се локална заједница и његов завичај одужио, постављањем споменика и додељивањем назива једној градској улици, здравственој и школској установи и једном градском тргу са бистом.

Књига о др Милошу Миши Пантићу, конципирана је хронолошким излагањем чињеница и података из његовог живота од раног детињства, породичних прилика и неприлика, одрастања у породици очуха и школовања у Ваљеву, током којег је већ испољио интелектуални и хуманистички развој своје личности и интерес за ангажман у борби за хуманије друштво. Кроз поглавља која следе, аутор ове књиге прати школовање на Медицинском факултету у Београду, где се укључује у напредни покрет и постаје један од водећих интелектуалаца у кому-

нистичкој организацији Београдског универзитета. Као лекар, испољава несебичну бригу за здравље најсиромашнијих, којима неретко плаћа лекове и пружа бесплатне услуге, потврђујући на најбољи начин своју хуману мисију народног лекара. Као истакнути члан Комунистичке партије, агитује за афирмацију њеног политичког програма и идеологије у ваљевском крају али и шире, због чега бива праћен, прогоњен и осуђиван, од стране режимски власти. Његова свестрана активност не исцрпљује се партијским радом. Забраном делатности Комунистичке партије, укључује се у активност синдиката, Народног фронта и других видова борбе, просвећивања и организовања радника и сељака за остваривање слободнијег и праведнијег друштва.

У браку са лекаром Јулком Мештеровић наставља заједничку борбу, од које није одустајао ни после хапшења и суђења групи комуниста, у којој је он међу најистакнутијима у одбрани од неодрживих оптужби од стране режима. Међу првима увиђа приближавање рата и фашистичке најезде, осуђујући колаборантско понашање режима и радећи на припреми за отпор наступајућој окупацији, окупљајући напредне и патриотске снаге, за предстојеће драматичне догађаје, који ће задесити његов народ. Међу првима се укључује у одбрани отаџбине од фашистичке најезде, после брзог априлског слома,

заједно са својим истомишљеницима, партијским друговима и својом супругом, укључује се у припреми и организацији устанка и првим оружаним акцијама против окупатора и његових домаћих сарадника. Један је од учесника говорника на вашару у Белој Цркви, после којег је испаљен први устанички хитац на жандаре, што се сматра почетком оружаног отпора.

Његово учешће у организацији санитета у првим месецима устанка и борбени пут који је прошао, од почетка устанка до загонетне погибије, описан је детаљно, уз навођење свих релевантних, често противуречних сведочења. Аутор ове књиге, једине која је посвећена личности и животном путу др Милоша Пантића, настојао је и у великој мери успео да отклони неке недоумице и пружи читаоцу целовиту представу о његовој улози у напредном комунистичком покрету, учешћу у НОБ-у и стручном раду, пре и за време рата.

Монографија је илустрована пригодним фотографијама и наведеним обимним списком коришћених извора и литературе, казивања и писаних изјава, као и изводом из рецензија, компетентних историчара др Венцеслава Глишића вишег научног сарадника и др Милана Кољанина вишег научног сарадника из Института за савремену историју.